

Vreemde leugens

Leugentjes om bestwil, nee, zo kun je ze eigenlijk niet noemen. Het zijn leugentjes die je over de lippen komen, omdat de omstandigheden te ingewikkeld zijn om ze uit te leggen. Dan maar een vreemde leugen er tegenaan gooien. Ja, dat zijn het: vreemde leugens.

Je eigen gedachten gaan soms zo vreemd hun weg dat je ze nauwelijks aan anderen kunt uitleggen. Soms kun je binnen tienden van seconden zomaar besluiten iets heel anders te gaan doen dan je van plan was. Maar ook dat plan kan al langs niet beredeneerbare wegen in je hersenen zijn opgekomen. Een mens zit raar in elkaar. En als dan een buitenstaander daar tussendoor een logische vraag stelt, kun je daar met de beste wil van de wereld geen redelijk antwoord op verzinnen. Je zou natuurlijk omstandig kunnen uitleggen hoe de vork in de steel zit, maar de ander is dan op het eind waarschijnlijk al lang afgehaakt.

Vroeger voelde ik mij nog wel eens geroepen zo'n verwarde uitleg te geven. Ooit zei iemand toen een keer tegen mij, halverwege mijn onduidelijke gemompel: 'Zeg nou maar gewoon 'ja' of 'nee'. Het doet er niet toe of je de waarheid zegt, maar bespaar me je relaas, dat was de boodschap. Dus dan maar een vreemde leugen. Die wel heel vreemd wordt als de ander tóch door gaat vragen.

Zo had ik laatst in een opwelling bij Blokker een pedaalemmer gekocht. Ik dacht nog half: 'Zal ik ook pedaalemmerzakken kopen?' Maar omdat ik altijd wel plastic tassen in huis heb, besloot ik uit milieu-oogpunt die officiële pedaalemmerzakken achterwege te laten.

Daarna ging ik naar de supermarkt om thee en koffie te kopen. Ik kwam voorbij het schap met pedaalemmerzakken en opeens dacht ik: 'Ach, toch wel leuk om ook échte pedaalemmerzakken te kopen, nu ik voor het eerst van mijn leven een echte pedaalemmer heb. Dat voelt alsof je nu dan eindelijk echt volwassen geworden bent, met een heuse pedaalemmer en heel echte geciviliseerde bijbehorende zakken.' Ik pakte dus zo'n rol. Tegelijk viel mijn oog op de vuilniszakken. Die kon ik eigenlijk ook wel gebruiken. Dus legde ik ook een rol vuilniszakken in mijn wagentje.

Bij de kassa grapte ik tegen de kassière: de pedaalemmer niet afrekenen hoor, die heb ik net bij Blokker gekocht.' Het meisje glimlachte en begon de boodschappen aan te slaan. Toen ze bij de zakken was, zei ze: 'Hé, hadden ze bij Blokker geen pedaalemmerzakken?' Kijk, en hier hebben we nu de vreemde leugen. Ik had natuurlijk mijn onlogische hersenspinsels te berde kunnen brengen en zeggen dat ik dat niet wist, want dat ik later pas besloot... enzovoort. Maar om van het gezeur af te zijn, zei ik: 'Nee, die hadden ze niet.' 'Vreemd,' zei het meisje. 'Ze hebben ze altijd! En hadden ze ook geen vuilniszakken?'

Ja, en wat moet je dan zeggen? Ik kon natuurlijk zeggen dat ik niet gekeken had. Maar ik had al gezegd dat er geen pedaalemmerzakken waren, dus waarom zou ik toen ook niet naar de vuilniszakken gekeken hebben? Ik kon natuurlijk nu wél

zeggen dat ik in Blokker nog helemaal het plan niet had om vuilniszakken te kopen. Maar ergens zou mijn antwoord toch niet stroken met het voorgaande. Ik zei dus: 'Nee, die hadden ze óók niet.' Dat klonk toch wel ongeloofwaardig. Het meisje keek me aan alsof ze niet goed raad wist met het hele geval. Gelukkig moest ik toen afrekenen en plaats maken voor de volgende klant.

Al is de leugen nog zo snel, de waarheid achterhaalt haar wel, zo luidt het spreekwoord. Voor vreemde leugens geldt dat niet. In elk geval niet voor de motivatie ervan, want die is nauwelijks te achterhalen. Dat blijkt wel uit dit verwarde stukje. Maar ik ben toch blij dat ik het eens op papier gezet heb.

Margot

